

ТОЦЬКА ОЛЕСЯ, д. е. н.,
професор, професор кафедри менеджменту,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк,
асоційований дослідник,
*Французький дослідницький центр гуманітарних і соціальних наук CEFRES,
UAR 3138 CNRS–MEAE, м. Прага*

ОНЛАЙН-ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Для аналізу, моніторингу та прогнозування зовнішньоекономічної діяльності України, і в тому числі торгівлі товарами та послугами з країнами Європейського Союзу, зацікавлені особи можуть використати інформацію з низки сайтів. Розглянемо такі онлайн-джерела інформації та пропоновані ними показники детальніше.

Державна служба статистики України на своєму сайті <https://www.ukrstat.gov.ua/> у розділі «Статистична інформація» містить підрозділ «Зовнішньоекономічна діяльність» (рис. 1).

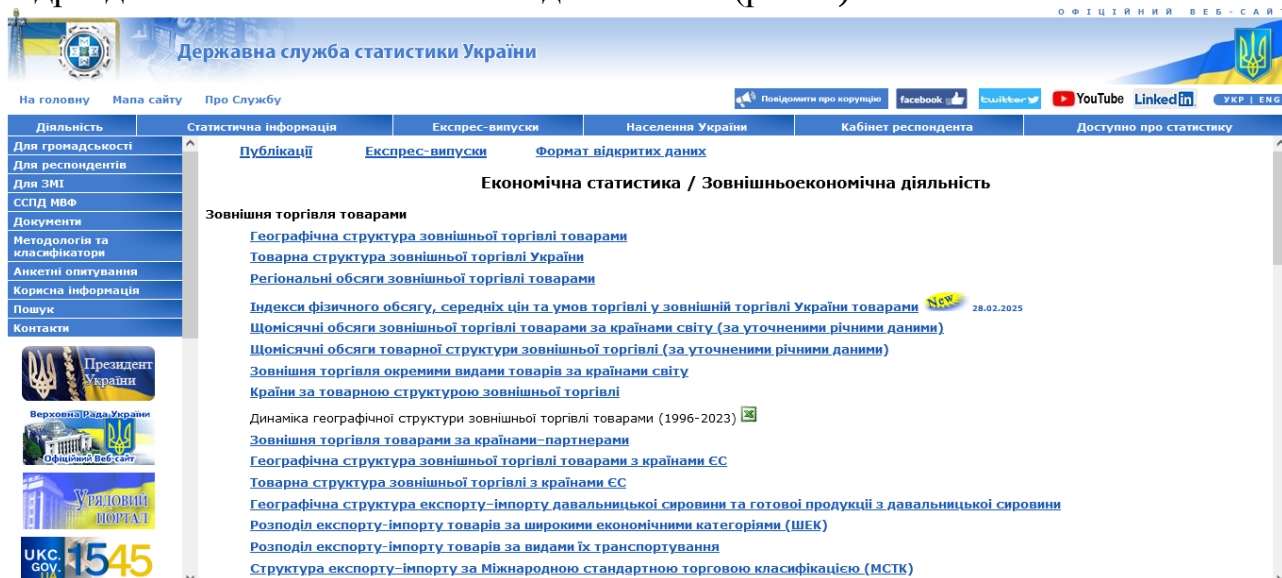

Рис. 1. Сайт Державної служби статистики України
Джерело: [1].

Тут можна знайти таку інформацію:

- 1) географічна структура зовнішньої торгівлі товарами з країнами ЄС (2004–2024 рр.): експорт, імпорт (тис. дол. США; у % до попереднього року) та сальдо (тис. дол. США) в розрізі країн ЄС і разом;
- 2) товарна структура зовнішньої торгівлі з країнами ЄС (2019–2024 рр.): експорт, імпорт у розрізі товарів (тис. дол. США; у % до попереднього року; у % до загального обсягу);
- 3) географічна структура зовнішньої торгівлі послугами з країнами ЄС (2013–2021 рр.): експорт, імпорт (тис. дол. США; у % до попереднього року) та сальдо (тис. дол. США) в розрізі країн ЄС і разом;

4) структура зовнішньої торгівлі послугами (за видами) з країнами ЄС (2021–2023 рр.): експорт, імпорт (тис. дол. США; у % до попереднього року; у % до загального обсягу) та сальдо (тис. дол. США) в розрізі послуг [1].

Державна митна служба України на офіційному сайті <https://customs.gov.ua/> в розділі «Статистика митниці» містить ВІ-систему (від англ. Business Intelligence – бізнес-аналітика), де в інтерактивному вигляді можна ознайомитися з показниками зовнішньої торгівлі України (товарообіг, експорт, імпорт, сальдо), обравши валюту, рік, квартал, місяць, країну-партнера, країну походження товару, регіон-партнер, митницю, митний пост, транспорт, а також вказавши товар (групу, позицію, підпозицію, категорію, підкатегорію) [2]. Це показано на рис. 2.

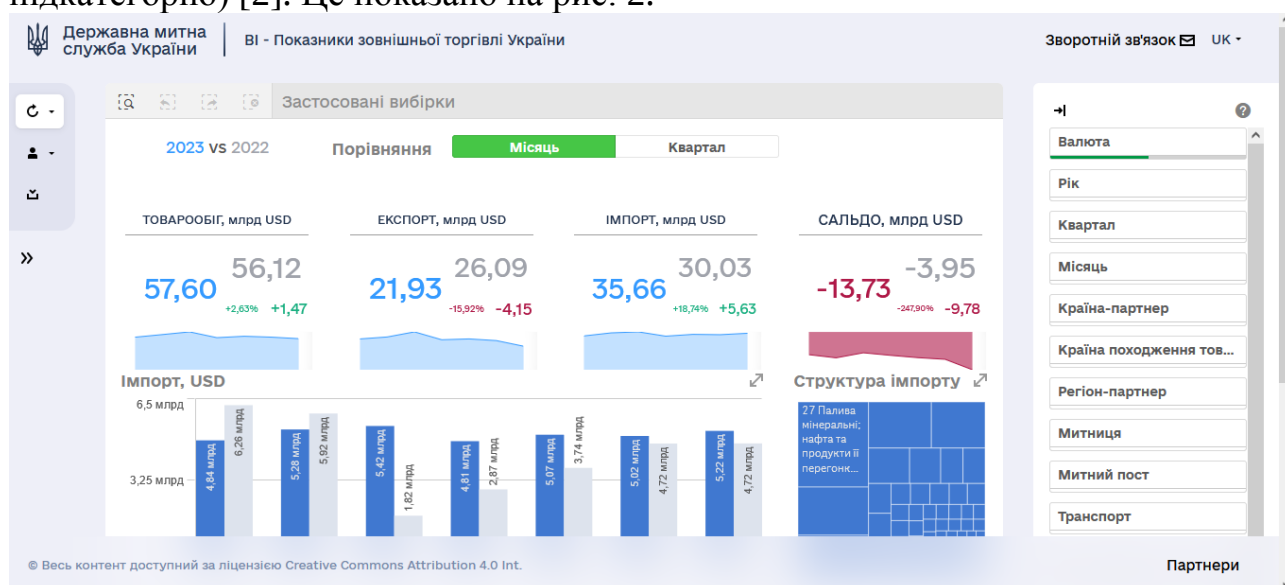

Рис. 2. Сайт Державної митної служби України
Джерело: [2].

Також на сайті можна переглянути інформаційні матеріали про стан зовнішньої торгівлі товарами, у тому числі з ЄС (млн дол. США).

Статистична організація Європейської комісії *Євростат* на своєму сайті <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> розмістила базу даних у вигляді дерева навігації (рис. 3), де можна знайти такі показники:

- торгівля за межами ЄС за партнером (у т. ч. Україною) за 2014–2023 рр.: торгівельний баланс, експорт, імпорт (ECU/EURO), частка імпорту, частка експорту (%);
- торгівля харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами за межами ЄС (Standard international trade classification (SITC 0+1)) за партнером;
- торгівля сировиною за межами ЄС (SITC 2+4) за партнером;
- торгівля мінеральним паливом, мастильними матеріалами та супутніми матеріалами за межами ЄС (SITC 3) за партнером;
- торгівля хімікатами та супутніми товарами за межами ЄС (SITC 5) за партнером;
- торгівля іншими промисловими товарами за межами ЄС (SITC 6+8) за партнером;

– торгівля машинами та транспортним обладнанням за межами ЄС (SITC 7) за партнером [3].

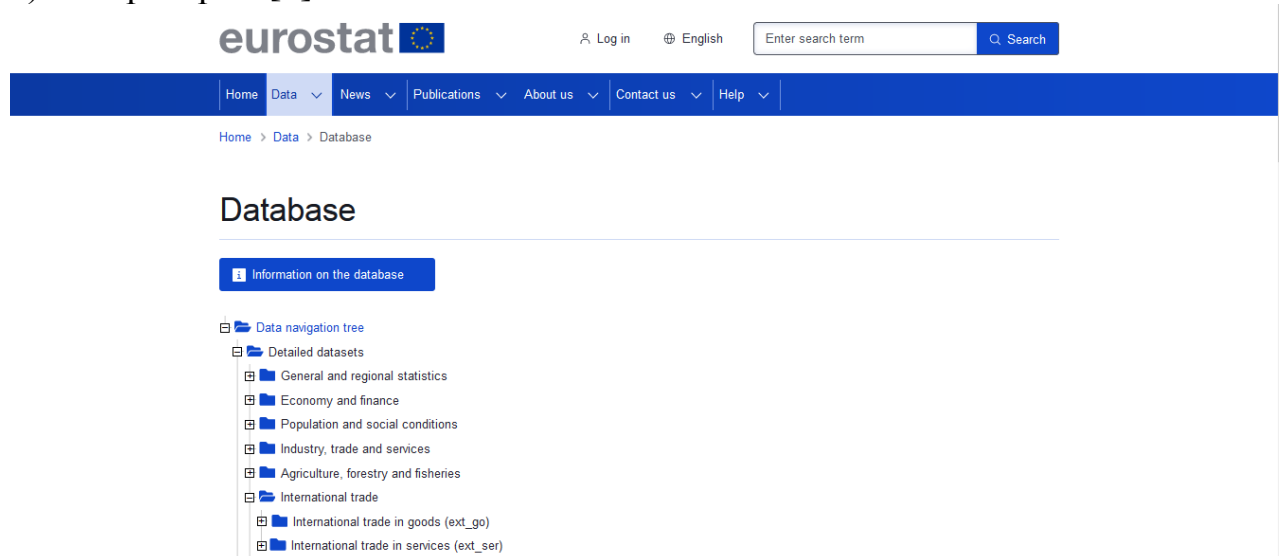

Рис. 3. Сайт Євростату

Джерело: [3].

Офіс з розвитку підприємництва та експорту на сайті <https://business.diia.gov.ua/analytics?showMode=ukraine> розмістив декілька інтерактивних інформаційних панелей: дашборд щодо експорту та імпорту українських товарів; дашборд щодо експорту української органічної продукції; дашборд щодо експорту агрокультур. Детальніше про їхнє наповнення можна дізнатися в [4].

Отже, на сайтах Державної служби статистики України, Державної митної служби України, Євростату й Офісу з розвитку підприємництва та експорту можна знайти статистичні дані щодо зовнішньої торгівлі України з ЄС.

Фінансування. Публікація виконана в рамках дослідження «Зовнішньоекономічна співпраця України та країн ЄС: сучасні тренди», яке фінансується за кошти нерезидентської стипендії від CEFRES для українських дослідників у гуманітарних і соціальних науках.

Список використаних джерел:

1. Економічна статистика / Зовнішньоекономічна діяльність. *Державна служба статистики України*: вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 11.03.2025).
2. Статистика митниці. *Державна митна служба України*: вебсайт. URL: <https://customs.gov.ua/> (дата звернення: 11.03.2025).
3. База даних. *Євростат*: вебсайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (дата звернення: 12.03.2025).
4. Тоцька О. Л. Дашборди як засіб оперативного інформування вітчизняних експортерів. *Модернізація економіки в контексті інноваційного розвитку сучасного суспільства*: матеріали доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф., 16–17 листоп. 2023 р. / відп. ред. Л. М. Горбач. Луцьк: Волинський інститут ім. В. Липинського ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2023. С. 146–149. URL:

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/23118/1/thesis_84.pdf
звернення: 12.03.2025).

(дата